

26. 9. 2000

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Místní příslušnost soudu při žalobě na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem státu

Otázka místní příslušnosti přičemž podle ustanovení § 85 odst. 3 o.s.ř. je obecným soudem státu soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatněné právo

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce B. G., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti ČR, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16, o zaplacení 1.000.000,- Kč, vedené u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 3 C 51/2000, o dovolání žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. února 2000 č. j. 55 Co 31/2000-16, takto:

I. Dovolání žalobce se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Obvodní soud pro Prahu 2 usnesením ze dne 26. 11. 1999 č. j. 16 C 98/99-11 vyslovil svou místní nepříslušnost s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Okresnímu soudu v Domažlicích jako soudu místně příslušnému. Rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce uplatnil nárok na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem státu (Okresního soudu v Domažlicích), přičemž podle ustanovení § 85 odst. 3 o.s.ř. je obecným soudem státu soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatněné právo.

K odvolání žalobce Městský soud v Praze usnesením ze dne 25. 2. 2000 č. j. 55 Co 31/2000-16 usnesení soudu prvního stupně potvrdil. Vzhledem k tomu, že žalobou tvrzeného nesprávného úředního postupu se měl dopustit Okresní soud v Domažlicích, zakládá tato skutečnost podle § 85 odst. 3 o.s.ř. místní příslušnost uvedeného soudu. Odvolací soud žalobce poučil o možnosti podat návrh na delegaci ve smyslu ustanovení § 12 o.s.ř.

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání, v němž vytýká soudům obou stupňů, že mu nesprávným postupem odňaly možnost jednat před soudem. Tuto vadu řízení spatřuje v tom, že postoupením žaloby "proti Okresnímu soudu v Domažlicích právě tomuto soudu" dochází k porušení jedné ze základních právních zásad "nemo iudex in re sua", neboť Okresní soud v Domažlicích má soudit sám sebe. Dovolatel navrhuje zrušit napadené rozhodnutí odvolacího soudu spolu s rozhodnutím soudu prvního stupně.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř., přezkoumal napadené usnesení ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř. a dospěl k závěru, že dovolání směřuje proti rozhodnutí, proti němuž není tento mimořádný opravný prostředek přípustný. Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

Dovolání je přípustné proti rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže trpí vadami uvedenými v ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/ - g/ o.s.ř.

Podle ustanovení § 238a odst. 1 o.s.ř. dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž

bylo

- a/ změněno usnesení soudu prvního stupně; to neplatí, jde-li o usnesení o nákladech řízení, o příslušnosti, o předběžném opatření, o přerušení řízení, o pořádkové pokutě, o znalečném, o tlumočném, o soudním poplatku, o osvobození od soudních poplatků, o ustanovení zástupce účastníku nebo jeho odvolání, o nepřipuštění zastoupení, o odměně notáře za prováděné úkony soudního komisaře a jeho hotových výdajích, o odměně správce dědictví a jeho hotových výdajích,
- b/ rozhodnuto tak, že se zpětvzetí návrhu nepřipouští, nebo tak, že se zpětvzetí návrhu připouští, rozhodnutí soudu prvního stupně zrušuje a řízení zastavuje (§ 208); to neplatí o věcech, v nichž bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20 000 Kč a v obchodních věcech 50 000 Kč,
- c/ rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a řízení zastaveno, popřípadě věc byla postoupena orgánu, do jehož pravomoci náleží,
- d/ odvolacím soudem potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, jímž bylo řízení zastaveno pro nedostatek pravomoci soudu,
- e/ odvolání odmítnuto,
- f/ odvolací řízení zastaveno.

V posuzovaném případě odvolací soud usnesení soudu prvního stupně o místní příslušnosti potvrdil, proto dovolání podle ustanovení § 238a odst. 1 o.s.ř. není přípustné.

Protože odvolací soud ve výroku rozhodnutí nevyslovil, že dovolání je přípustné (§ 239 odst. 1 o.s.ř.), žalobce neučinil návrh na vyslovení přípustnosti dovolání (§ 239 odst. 2 o.s.ř.), a usnesení o příslušnosti není rozhodnutím ve věci samé, nýbrž rozhodnutím procesním, řešícím pouze otázku místní příslušnosti soudu k projednání věci, nemůže být přípustnost dovolání založena ani podle ustanovení § 239 o.s.ř.

Vady řízení uvedené v ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/ - g/ o.s.ř. lze však jako dovolací důvod uplatňovat proti každému rozhodnutí odvolacího soudu s výjimkou rozsudků, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není (§ 237 odst. 2 o.s.ř.). Přípustnost dovolání přitom není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že rozhodnutí odvolacího soudu je postiženo některou z vad taxativně v tomto ustanovení uvedených, nýbrž přípustnost nastává jen tehdy, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu vadou uvedenou v tomto ustanovení skutečně trpí.

Dovolatel spatřuje vadu řízení v tom, že mu byla nesprávným postupem obou soudů odňata možnost jednat před soudem, tedy uplatňuje dovolací důvod podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f/ o.s.ř. Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f/ o.s.ř. je dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu přípustné, jestliže účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem.

Odnětím možnosti jednat před soudem (§ 237 odst. 1 písm. f/ o.s.ř.) se rozumí postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci procesních práv, která mu občanský soudní řád dává (např. právo účastnit se jednání, činit přednesy, navrhopat důkazy apod.). O vadu ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. f/ o.s.ř. jde přitom jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv také při rozhodování. Dovolací důvod podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f/ o.s.ř. je dán zejména tehdy, jestliže soud rozhodl bez nařízení jednání, přestože mělo být ve věci jednáno, nebo jestliže soud věc projednal v rozporu s ustanovením § 101 odst. 2 o.s.ř. v nepřítomnosti účastníka.

V posuzované věci v tomto směru nedošlo k pochybení, neboť odvolací soud byl oprávněn projednat odvolání proti usnesení a rozhodnout o něm bez nařízení jednání (srov. § 214 odst. 1 písm. c/ o.s.ř.). Odnětí možnosti jednat před soudem nelze spatřovat ani v okolnosti, že soudy rozhodly o postoupení věci k projednání a rozhodnutí soudu, jehož nesprávným úředním postupem je odůvodněna žaloba proti státu na náhradu škody, neboť místní příslušnost byla určena v souladu se zákonem (srov. § 85 odst. 3 a § 105 o.s.ř.) a tedy správně. Zároveň tímto postupem možnost jednat před soudem nemohla být žalobci odňata, když místně příslušný soud ve věci dosud ani jednat nezačal. Námitka dovolatele není důvodná ani potud, že by Okresní soud v Domažlicích rozhodoval ve "své vlastní věci", jak by tomu bylo v případě, byl-li by sám účastníkem řízení; nárok je však uplatněn proti České republice -

Ministerstvu spravedlnosti ČR, tedy subjektu odlišnému.

Protože rozhodnutí odvolacího soudu není vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. f/ o.s.ř. postiženo, protože dovolatel netvrdí a ani z obsahu spisu nevyplývá, že by trpělo jinými vadami uvedenými v ustanovení § 237 o.s.ř., a protože z hlediska ustanovení § 238a odst. 1 a § 239 o.s.ř. dovolání není přípustné, Nejvyšší soud dovolání žalobce podle ustanovení § 243b odst. 4 věty první a § 218 odst. 1 písm. c/ o.s.ř. odmítl.

O náhradě nákladů dovolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 243b odst. 4 věta první, § 224 odst. 1, § 151 odst. 1 věta první a § 142 odst. 1 o.s.ř., neboť žalobci ani žalované náklady v dovolacím řízení nevznikly.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skruté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnícké osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)